

Tibull 1,1

Divitias alius fulvo sibi congerat auro
Et teneat culti iugera multa soli,
Quem labor adsiduus vicino terreat hoste,
Marta cui somnos classica pulsa fugent:
Me mea paupertas vita traducat inerti¹, 5
Dum meus adsiduo luceat igne focus.
Ipse seram teneras maturo tempore vites
Rusticus et facili grandia poma manu;
Nec spes destituat, sed frugum semper acervos
Praebeat et pleno pinguis musta lacu. 10
Nam veneror, seu stipes habet desertus in agris
Seu vetus in trivio florida serta lapis,
Et quodcumque mihi pomum novus educat annus,
Libatum agricolae ponitur ante deo.
Flava Ceres, tibi sit nostro de rure corona 15
Spicea, quae templi pendeat ante fores,
Pomosisque ruber custos ponatur in hortis,
Terreat ut saeva falce Priapus aves.
Vos quoque, felix quondam, nunc pauperis agri
Custodes, fertis munera vestra, Lares. 20
Tunc vitula innumeros lustrabat caesa iuencos,
Nunc agna exigui est hostia parva soli.
Agna cadet vobis, quam circum rustica pubes
Clamet 'io messes et bona vina date'.
Iam modo iam possim contentus vivere parvo 25
Nec semper longae deditus esse viae,
Sed Canis aestivos ortus vitare sub umbra
Arboris ad rivos praetereuntis aquae.

¹ me ... vita ... inerti rG (*edd. plerique*) : me ... vitae ... inerti AVX (*Luck²*)

Nec tamen interdum pudeat tenuisse bidentem
 Aut stimulo tardos increpuisse boves, 30
 Non agnamve sinu pigeat fetumve capellae
 Desertum oblita matre referre domum.
 At vos exiguo pecori, furesque lupique,
 Parcite: de magno est praeda petenda grege.
 Hic ego pastoremque meum lustrare quotannis 35
 Et placidam soleo spargere lacte Palem.
 Adsitis, divi, neu vos e paupere mensa
 Dona nec e puris spernite fictilibus.
 Fictilia antiquus primum sibi fecit agrestis
 Pocula, de facili conposuitque luto. 40
 Non ego divitias patrum fructusque requiro,
 Quos tulit antiquo condita messis avo:
 Parva seges satis est, satis requiescere lecto
 Si licet et solito membra levare toro.
 Quam iuvat inmites ventos audire cubantem 45
 Et dominam tenero continuisse sinu
 Aut, gelidas hibernus aquas cum fuderit Auster,
 Securum somnos igne² iuvante sequi.
 Hoc mihi contingat. Sit dives iure, furorem
 Qui maris et tristes ferre potest pluvias. 50
 O quantum est auri pereat potiusque smaragdi,
 Quam fleat ob nostras ulla puella vias.
 Te bellare decet terra, Messalla, marique,
 Ut domus hostiles praeferat exuvias;
 Me retinent vinctum formosae vincla puellae, 55
 Et sedeo duras ianitor ante fores.
 Non ego laudari curo, mea Delia; tecum
 Dum modo sim, quaeso segnis inersque vocer.

² igne AGVX : imbre fG²

Te spectem, suprema mihi cum venerit hora,
Te teneam moriens deficiente manu. 60

Flebis et arsuro positum me, Delia, lecto,
Tristibus et lacrimis oscula mixta dabis.

Flebis: non tua sunt duro praecordia ferro
Vincta, neque in tenero stat tibi corde silex.

Illo non iuvenis poterit de funere quisquam 65
Lumina, non virgo, sicca referre domum.

Tu manes ne laede meos, sed parce solutis
Crinibus et teneris, Delia, parce genis.

Interea, dum fata sinunt, iungamus amores:
Iam veniet tenebris Mors adoperta caput, 70
Iam subrepet iners aetas, nec amare decebit,
Dicere nec cano blanditias capite.

Nunc levis est tractanda Venus, dum frangere postes
Non pudet et rixas inseruisse iuvat.

Hic ego dux milesque bonus: vos, signa tubaeque, 75
Ite procul, cupidis volnera fert viris,
Ferte et opes: ego composito securus acervo
Despiciam dites despiciamque famem.

65

70

75